

Letnik IV.

v lažnjivi obleki.

Št. 16.

Izhaja po dvakrat na mesec v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Veljā celo leto 3 gold., pol leta 1 gold. 50 kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji. Vredništvo in opravništvo (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropju na ulice. Tam se sprejema denar.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Hoja na Dunaj.

(Konec.)

„K ministru grem, iz poti mi“,
Se Jože zagrozi,
A oni: „Takah ko ste Vi
Se noter ne pustī.
Reči se važne zdaj godé,
Ministri ravno skup sedé,
Ker voli se — morda Vam znano —
Predsednik novi za Ljubljano“.

„Je zadnji čas: če zamudim,
Zastonj zopet je trud“.
„A jaz vas gori ne pustim“,
Vratar mu pravi hud.
Zastavi mu do sobe pot.
Pa Jože ga potisne v kot
In naglo memo njega šine,
Hitreje še v dvorano zgine.

V dvorani polno je ljudi,
Za mizami sedé,
Pisati vsim se zlo mudi,
So lačni menda že.
Po polah šviga tu peró,
Oči za njim težko beró.
V pisarni tej se vniči sila
Peres, papirja in črnila.

Mogočen tukaj je vladar
Voditelj, birokrat,
Pokoren mu je vsak pisar
Od okna tik do vrat.
Do njega Jože šibkih nog
Okoli družih zmeri krog
In praša ga, če mu je znano,
Kdo imenovan je za Ljubljano.

Voditelj se prijaznih ust
Sladko mu zareži:
„Je pisan Wurzbachov odpust,
Na mizi tu leži.
Izvoljen je bil ravnokar
Deželni kranjski poglavar,
Ki Auersperg se imenuje,
Odslej da Kranjcem predseduje“.

Kako naš Jože obledi,
Kako postane plah!
Pot mrzel se mu pocedi,
Mu drob prešine strah.
Temota stopi mu v oči,
Ves zmešan se priporoči,
Kot hudournik tik portirja
Iz hiše ven na cesto dirja.

V tem hipu ravno mu pred nos
Kočija pridrdra.
Pred vrati se je vstavil voz,
Na njem strežaja dva.
Kako hudoben je slučaj,
Da mu pripelje ravno zdaj
Pred nos nekdanjega glavarja,
Odslej pa kranjskega vladarja!

„O servus, Jože! Kaj pa ti
Prišel si sem iskat?“
Roko mu desno pomoli,
Ker mu po duhu brat.
A Jože, zvit ko kozji rog,
Prikloni se mu skor do nog,
In reče mu: „Z veseljem čujem,
Da si predsednik. Gratulujem“.

Kako grenke besede te!
Skor sape zmanjka mu,
In po obrazu se cedé
Kar curki mu potú.
Na glavo zvrne svoj klobuk,
Grdo gledaje kakor čuk
Na čelo ga trdo potlači
In jezen v svoj hotel korači.

Tam najdel svojo je mošnjo,
Kjer pustil jo je bil,
V gostilnico podá se ž njo,
Kjer uro je zapil.
Zvečer odpeljal ga je vlak,
Se vrnil je v Ljubljano tak,
Kakor je šel, se ve-da;
Predsednik ni, in je lrez reda.

Dogodba ta, to vam povem,
— Čeravno vse ni res —
Podučna mnogim je ljudem,
Nauka polno vmes.
Kdor drugemu je nevošljiv,
Mu hoče biti spodtikljiv,
Da splezal sam po njem bi više,
Pod nosom vselej se obriše.

„Brencelj“.

Rešpehtarjova kuharica.

Alzo zdaj pa vsak vé, per čem de je in po čem je žmaht. Gun dan smo bli s precesjo na Dobrov in ker nas je blo tolk, koker listja in trave, se je „Tagblatt“ giftal, da so se mu že od deleč sline vidle. „Oh, ke b' bli vsi ti moji abonementarji, koko b' mi blo lohko per sere“, s je mislil, in per ti misli so se mu še belj sline cedile, pa to mu nič ne nuca, zato k' je za druge potrebe kakšen drug popir glih toko dober, koker Tagblatt“, pa še tud niso

ldjevsji toko cobiliziran, de b' ne mogli brez tega opravn.

Zadnjič smo imel velik trohtament per nas, to je blo ta 18. avgustelna. Gospod ta velk rešpehtar al lanzprezident so prašal mene, kaj za ene ldi da b' povabil. Jest, ne bod favlasta, sem jim nasvetvala sam take, od kterih sem se kaj trinkgelta troštala. Polej so pa še sami ene prstavili, k' so rekli, de morejo povabit vse špiceljne od regirenskih behêrd. Velik jih je blo, nekaj sem jih že poznala, k' sem bla že per njih v dinst, vseh pa ne. S pedintarji smo se zgovorli, de bomo trinkgelt talal, koker se tud šika. Potlej zvečer, k' je bla vsa komedja ven, smo pa skeep peršli mi, kar nas je blo od pedintarskega kšefta, da b' talal. Za eno kiklo in en lep birtah sem se vendar troštala, pa veste, kolk je peršlo na-me? Deset soldov in pol. Ne vem, kdo je dal tistga pol solda, morbit ta ranjk lanspresident al pa ta taglatnast Dežman, k' sta oba glih umazana. To je prava figa, sem s' mislila, tak trinkgelt al pa nič, še tistga sem dala polej enmu berač. Le čakte, kder bo spet kakšen trohtament, vas bom jest drgač trahtirala. Od koga bo pa človek živel, če ni trinkgeltov? Od lona ne, ta je premajhen, men je več za dinst per kakšnem gvavtnem rešpehtarji, koker za lon. —

Precej drug dan smo imele na plac en zbor, koker se prav po ta novem, in smo sklenile napravt en ferajn, koker je kozlovina al čenčalnica. Za prezidenta s kuhavnico v roki so ene mislile zvolt Šafarjovga Dolfka, pa sem jest protestantirala, za to, ker naš ferajn ne bo samo za čenče in trače, ampak timveč bo imel resnične namene, za kar pa Dolfi ni. Pa smo se precej pred rotovžam konstantinirale, jest sem šla na rotovž naše štentute kar mindleh povedat, pa se niso votli kregat z mano, in so mi vse dovolil, de sem le šla.

Zdej sem jest prezidentovka in preec v prvi zicengi smo sklenil napravt štrike, to se reče, de ne bomo votle več kuhat, če nam lona ne povikšajo. To se še ni zgodlo in ta drug teden bomo vse vso kuharijo ustavle, koker smo se naučle od tišlarjev in žnidarjev. Firbčne smo, koga bodo jedli ibljanska gospôda, če ne bomo votle kuhat, in koko dolg se bodo kujal.

Naprej bom drugič povedala. Adijo!

Uvoden članek za pasje dneve.

(Vladnim listam za rabo.)

Vsi večji politikovci se pečajo danes z vprašanjem, ali je pivo več vredno, če pade muha v vrček, ali manj.

Ker Bismark, kakor se sliši, ne bo pri shodu treh cesarjev, je misliti, da Turčija še na dobrih nogah stoji. Za gotovo pa se sme reči, da so v Pragi Skrejšovska zaprli, ker kakor telegraf iz Španjskega naznanja, španjska vlada pri volitvah nadja se zmage. Da bi pa laški kralj nameraval, v Ljubljani napraviti krčmo, se že zarad tega ne more verjeti, ker je hrvaški zbor že končan in ker je po Českem zopet tako deževalo, da je general Koller na Dunaj telegrafoval, koliko je ura. Se vé da je usled tega ljubljanski mestni zbor sklenil, da se morajo pesi za 6 tednov na špagi voditi, ker je v Perziji huda kolera, tako da na Dunaji ustavoverna stranka vse žile napenja, da bi bila slovesnost v Belemgradu slavnejša. To pa vendar ni res, da bi bil pruski cesar poslal Papežu 500000 tolarjev za god, dasiravno se močno govori, da je kranjski deželni predsednik grof Auersperg svojega strežaja poslal po vrček piva. —

Iz vsega tega sledi skoro gotovo, da bo letošnje vino prav dobro, toda je na Kranjskem prosilo le 19 duhovnikov Stremayerjeve podpore, kar pa nikakor ne pomeni, da je pri nas svoboda večja, kakor v mesecu. Kometa, ki bi bil razrušil zemljo, res ni bilo, a vendar ne moremo verjeti, da namerava naša vlada predložiti državnemu zboru predlog, ki namerava Kitajcem ukazati, da se upelje v Ameriki davek za tiste, ki nočejo tobaka kaditi, kajti tako neumen vitez Polde Gariboldi ni, da bi hotel postati navaden učitelj na kmetih s 120 gld. letne plače. Zato je pa tudi profesor Pisker v svoji ošabnosti rekel, da je v Afriki ravno zdaj najbolj vroče, ker je šel Thiers v toplice.

Kar se tiče nas, je naša misel v tej reči ta: Dokler v Avstriji ni toliko svobode, da bo smel tudi na Angležkem vsak kihniti, kjer- in kaderkoli se mu bo zdelo, ni misliti, da bi Napoleon postal zopet francosk cesar in da bi zemlja za dva krajcarja tehtala 2 funta. Treba je toraj skrbeti vladi najprvo za napravo dobrih in primernih norišnic, kajti če dr. Suppppan ne postane kmalu deželni predsednik, utegne se ponoviti razpor med levico in desnico v angležkem parlamentu, in potlej nihče ne vé, kaj bo čez leto in dan z Auerspergom in kaj bo pruski cesar pri shodu treh cesarjev kosil.

Oziroma na vse to moramo svariti ustavoverno stranko, da se se ne vsede k vroči skledi, sicer bi se znalo Dežmanu primeriti, da bi Janez Klobasa več kakor kokoš vedel; to pa bi ne bilo dobro, ker še ni davno, kar je nek znan politikovec rekel: Jutri bo dež, ker žabe kvakajo.

Kaj bi nastalo potem za Avstrijo, tega si skoro ne upamo misliti.

Občinskemu svetovalstvu v Litiji.

Izvolili ste nekdanjega svojega paša, sedajnega predsednika kranjske dežele, za častnega meščana ali tržana. —

Zakaj ste to čast podelili grofu Aleksandru Auerspergu? S čim jo je zaslužil?

Gotovo ste to storili iz hvaležnosti, da vas, ko je pašoval v Litiji, ni vseh zaprl in vam dal po 25 po. —

Ako ste pri volji, voliti še novih častnih tržanov, vam priporoča „Brencelj“ še nekatere osebe, n. pr.:

Bismarka, ker vas še ni snedel.

Vašega sodnijskega briča, ker je tako prijazen, da vas opominja, kedaj je treba davek plačati.

Schönwettera, ker meso, kar ga potrebuje, kupuje v Litiji in ne v Celji ali Ljubljani. — Pri teh dveh si tudi prihranite stroške za pot, ker jima častni diplomi lahko peš nesete.

Viteza Poldeta, ker ni misliti, da bi bil kje drugje voljen, če se ga vi ne usmilite, in

„Brenceljna“, ker se mu ravno tako godi.

S tim, verjemite mi, da boste občini in slovenski stvari veliko več koristili, kakor če napravite čitalnico, ktera že mirno spančka, ko se še rodila ni.

Toda brez zamere!

Pred okrajnim glavarjem.

Okrajni glavar. Vi župan Klobuštra, poklical sem Vas, da mi poveste, kaj je Vaš župnik zadnje nedelje pridigoval. O čim je govoril? Ste si zapomnili?

Župan. O kršanski ljubezni. —

Okr. glavar. O kršanski ljubezni?! To je pregrešek po §§. 300—302, ker je šuntal zoper ljudi druge vere, ki so n. pr. judje, protestanti itd. Se bo moral dati v sodnijsko preiskavo. — Kaj je še dalje govoril?

Župan. O ljubezni do bližnjega.

Okr. glavar. O ljubezni do bližnjega? S tim je hotel reči, da moramo le bližnjega ljubiti, toraj le soseda, vsakega družega pa sovražiti. Je šuntanje zoper ministerstvo, ktero je na Dunaji, toraj daleč od kmeta. To bo še niži paragraf, ker to je že hudodelstvo. Kaj mi veste še povedati?

Župan. Govorili so o nebeškem kraljestvu.

Okr. glavar. O nebeškem kraljestvu?! Toraj ne o avstrijskem. To je že zločinstvo veleizdajstva, ktero se kaznuje po §. 65. — Kaj je še družega povedal?

Župan. Nekaj o nebeški armadi, ktera je močnejša od vsake druge.

Okr. glavar. Od vsake druge, toraj tudi od avstrijske! To je razžaljenje naše armade, ktero se kaznuje po §. 493, 494. Po tega šuntarja bom moral precej poslati, da se začne preiskava.

Vrednost ministerske graje.

Niži uradnik je zatožen pri deželnem predsedniku, da se — kakor n. pr. gospod Mulley na Vrhniki — peča bolj z lovom, trgovino in rudarstvom, kakor s svojo službo, ter da ga ni skoro nikdar v pisarnici, kedar ga kdo išče. Predsednik pozvé, da je tožba opravičena, in dá predstojniku tega uradnika povelje, zatoženca dobro ošteti ter mu brati po ukazu ministra levite. —

Vsled tega povabi predstojnik, kateri je pa — memo rečeno — tudi sam rad na lov hodil s poklicanim v družbi, grešnika pred-se ter mu pokaže strašno kisel obraz, tako da se ta kar prestraši. Potem ga nagovori z donečim glasom:

„Gospod adjunkt! Vaše uradniku nepristojno vedenje, Vaša unctost za lov, Vaše barantovanje ter drugo kupčevanje, vsled kterega zanemarjate svojo cesarsko službo, tako da so pritožbe zarad tega dosegle ušesa deželnega predsednika, se ne sme več trpeti. Predsednik mi je toraj naročil, da Vam tu naznamim njegovo nevoljo ter Vas grajam v njegovem imenu. To tudi storim po višem ukazu. — Odstopite!“

Naš adjunkt, kateri ni nikdar slišal iz ust svojega predstojnika tako hude resnobne besede, gleda prav debelo in komaj svojim ušesom vrjame. A ker je predstojnik govoril s temnim obrazom, se mu vendar nekaj zdi in molčé se obrne proti vratam.

Ko pa prime za kljuko, da bi odprl, ga pokliče predstojnik nazaj.

„Prijatelj“, ga nagovori s čisto drugačnim obrazom, „jutri bode menda za lov ugoden dan, v pisarnici ni dosti opraviti, bova šla pa skup na lov in med potjo se pogovorila zarad žita in tudi ogledala, ali je kaj z novo jamo ali nič“.

Drugi dan sta oba uradnika čakala zajca v hostli, kmetje pa v pisarnici uradnikov, oboje z enakim uspehom. —

Potlej se pa priprosto ljudstvo čudi, da uradniška graja uradnika tako malo boli!

* * *

Opomba „Brenceljna“. Da bi pa deželni predsednik naš, gosp. Aleksander Auersperg, ne prišel v skušnjavo, po „Brenceljnu“ prašati, mu kar tukaj povemo, da se kaj tacega na Kranjskem — in sploh v Avstriji — nikdar ne zgodi.

Ribničan in Ljubljčan.

Ribničan pride v Ljubljano obiskat svojega sina. A Ljubljana je nekoliko veči kraj kakor Ribnica, toraj ne vé prav, kam se mu obrniti. Zagleda ga nek gospod, ki ga nagovori:

„Kaj prodajate, oče? Zijala?“

„O ne, gospod“, odgovori Ribničan, „prišel sem obiskat Franceta, svojega sina. Ali bi mi Oni mogli povedati, kje bi ga dobil?“

„I, kaj pa je? Ali se kaj uči?“

„Za duhovnega študira. —“

„Tak ga boste dobili pa v semenišči.“

„V semenišči? Kje je to?“

„Ali Vas ni sram, da še tega ne veste?“

„I, kaj me bo sram“, se odreže Ribničan. „Ali mar Oni vedó, kje je moj zelnik?“

Ljubljčan debelo pogleda in gre svojo pot, Ribničan pa je iskal dalje svojega sina in če ga ni dobil, ga menda še išče.

Popravek.

„Brencelj“ pripoveduje v zadnji številki svetlu, da sem jaz od ministerstva prejetih 300 gld. njemu daroval. Jaz tukaj energično protestiram zoper tako grdo tendencijozno laž s pristavkom, da bi bil, ako bi bil dobil „eno figo“, to res „Brenceljnu“ daroval; a 300 gld.! Da bi bil norec!

Lorenc kamnogoriški.

Pogovor.

A. Zakaj neki je vitez Polde pisal one čenče o slovenskem šolstvu?

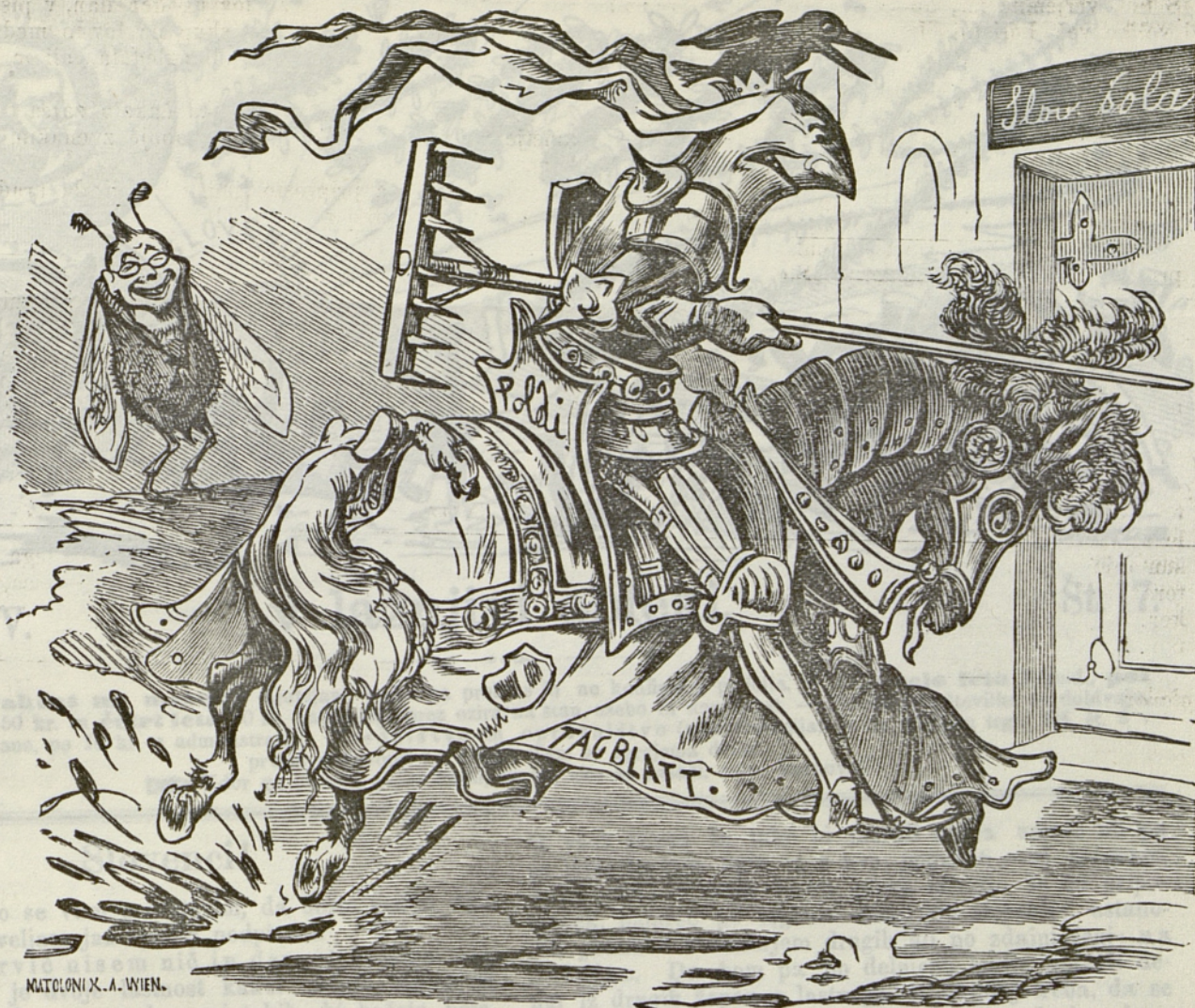
B. Zato, ker je slep.

A. Kako to?

B. I, no, če pogleda na svoje prsa, pa ne vidi nič.

Prošnja za Poldeta.

O slovenski duh, odpusti mu, saj ni vedel, kaj je pisal. — „Brencelj“.

„Brencelj“. Hrabri vitez Polde, s to garo in tem orožjem ne boste razrušili trdnjave. Naskok s takim vrožjem ni več strašen, ampak le — smešen.

Vitez Polde. Proklete grablje.

Pred šolo.

- A. Vitez Gariboldi trdi v svojem preučnem sestavku, da se v slovenskih šolah ne vidi nikakoršen napredek ter da so občno slabe.
- B. Gospod vitez govori najbrže iz skušenj, ki jih je na samem sebi naredil, toraj utegne biti resnica, kar piše.

Sandor in Rudi.

Sandor: Si že kaj zvedil?

Rudi: Nič še, moji purgermojstri dremljejo pri pridigah.

Sandor: Nastavi žandarje, da jih v rebra dregajo med pridigo.

Rudi: Dobro!

„Brencelj“ piše:

Gosp. Vencelnu Peharcu, župniku v Sori. Et voluisse sat est. Vi bi me toraj radi spravili na Žabjek? Škoda, da Vam to mogoče ni, jaz sam bi dal 300 gold. — ravno toliko, kolikor ste Vi mislili dobiti — za to, da bi Vam napravil to veselje. Toda res, če se na glavo postavite, ne dosežete nič. — Zakaj da Vas „Brencelj“ obira? Zato, ker niste le sami prosili Stremayerjeve podpore — bodi si zaradi tega, ker kaže, da bo letos vino drago, ali pa da bo za piške malo piče — timveč ker ste tudi mojega prijatelja Primoža zapeljali. Ali morem jaz zato, da

niste nič dobili? Zakaj se nad mano znosite? Sicer pa bi človek mislil, da tako životnega moža, kakor ste Vi, ne bo zabolelo, ako se „Brencelj“ nanj vsede in ga po svoji navadi malo piči. Če imate pa tako tenjko kožo, bi se ne bili postavili na javni oder prosilcev. Mislite, da „Brencelj“ le tiste pika, ki niso njegovi naročniki? O ne, prašajte jih, dasiravno se mora pohvaliti, da neskončno velika množica njegovih naročnikov ne potrebuje Stremayerja, kakor Vi. Toraj se Vas ni lotil zaradi tega, ker niste naročnik njegov — dasiravno ga v „krotobant“ berete, kar priča Vaše pismo, katero bi bili morali vsaj nekoliko k tesarju poslati —; prišli ste marveč med prvih 9 kakor Pilat v vero; muhe pa imajo že to navado, da tistega še bolj nadlegujejo, ki se jih hrani. — Sicer pa mi bodite zdravi; Kedar bo Stremayer zopet kake groše ponujal, se bova gotovo zopet videla, kaj ne, gospod Vencel! O, jaz poznam svoje „Pappenheimerje!“

Gospodu dopisniku iz R. Po nesreči se je Vaš prvi dopis, kterega ste rekli shraniti, zgubil, in ker je gospod Pec tako obsojen na 12 dni zopora, ga je kazen že doletela. Dalje se ni bati, da bi, pridši iz luknje, udrihal po Slovencih, ker se je, kakor pišete, že oženil, toraj bo imel doma objekt za svojo togo. Tudi je notarski ali odvetniški pisac, kakor gospod Pec, premajhna oseba za „Brencejna“; ni vredno, da bi si perokrhali na njem. — Sicer pa prosim še kterikrat kaj.

Gosp. St. Iv. cerk. Vaš dopis mi je nerazumljiv, ker nisem dobil iz tržaške okolice razen Vašega dopisa ničesar.

Gosp. F. S. v B. Preosebno! Brezsatiirične hvale „Brencelj“ ne deli. Morda bi bilo za „Slov. Narod“.

Gosp. T. F. v G. Pustiva moža pri miru; če ga razjeziva, bo jel še nemška povabila pisati. Bolje slaba slovenščina, katero kmet vsaj razumi, kakor nemščina, ki mu je nerazumljiva.

Nekterim drugim čast. dopisnikom. Danes me je Vencel preveč zbegal, toraj potrpite, da bo on enkrat sit.